

Τόπος

Το μεγαλείο του Όρους αποτυπώνεται σε τρία επίπεδα: από το Υψηλό του φυσικού τοπίου, το οποίο αναπόφευκτα έλκει τον επισκέπτη, στην αρχιτεκτονική των είκοσι μοναστηριών, εκ των οποίων τα περισσότερα ιδρύθηκαν κατά την ακμή της βυζαντινής αυτοκρατορίας, μέχρι και το ταπεινό πιάτο ενός μοναχού. Και στους τέσσερις φωτογράφους μπορεί κανείς να διακρίνει τα τρία επίπεδα – επικεντρώνονται τόσο στο τοπίο όσο και στην λεπτομέρεια που αντανakλά την μυστηριακή ατμόσφαιρα του τόπου. Μπορεί όμως κανείς να διακρίνει εικόνες, όπου Valery Bliznyuk αγγίζει τις ορεινές μάζες, ο Zbigniew Kosc ενδύει τα μοναστήρια με ομίχλη, ο Ali Borovali σταματά το βλέμμα του σε ένα μεγαλοπρεπή σταυρό που μοιάζει να υπερβαίνει την κορυφή του βουνού ή κάποιας μονής να ξεπροβάλλει μέσα από το βράχο δια βλέμματος Zoran Burger. Οι φωτογραφίες αυτής της ενότητας λειτουργούν σαν σκηνικό ή σαν σύμβολο, οδηγώντας τον θεατή με τον ένα ή τον άλλο τρόπο σε έναν τόπο που μπορεί να αναγνωρίσει την γαλήνη, βασική προϋπόθεση ενδοσκόπησης. Άλλωστε ο τόπος για το Όρος λειτουργεί μεταφορικά, ως ένα σκαλοπάτι για ένα άλλο επίπεδο.

Λατρεία

Οι διαδικασίες των τελετουργικών πράξεων λατρείας τόσο της καθημερινότητας, όσο και των μεγάλων γιορτών της Ορθοδοξίας, αποτελούν τον πυρήνα αυτής της ενότητας. Είναι αυτές που διαμορφώνουν τον πυρήνα ύπαρξης του Όρους, αυτές που τον προστατεύουν και τον συντηρούν μέσα στον αιώνιο χρόνο, αλλά παράλληλα καταφέρνουν να πλοηγούν και την καθημερινότητα των μοναχών. Μία έντονη στιγμή περισυλλογής όπου το πρόσωπο του μοναχού κρύβεται από τον Valery Bliznyuk, οι μεγάλες γιορτές της Ορθοδοξίας υπογραμμισμένες από τον Ali Borovali, οι τελετουργίες εκτός μοναστηριών αποτυπώνοντας και τον δύσβατο τρόπο κυριολεκτικά και μεταφορικά που χρειάζεται να ακολουθήσει κανείς για να προσεγγίσει το θείο από τον Zoran Purger, η νεκροκεφαλή ενός μοναχού φωτογραφημένη από τον Zbigniew Kosc, σημειώνοντας πως ακόμη και εάν οι διαδικασίες είναι αιώνιες διαγράφονται από θνητούς. Η λατρεία του θείου γίνεται η άλλη όψη της καθημερινότητας, και το γήινο γίνεται θείο.

Βίος

Ο μικρόκοσμος της αθωνικής πολιτείας παρουσιάζεται σε αυτή την ενότητα δείχνοντας πως πίσω από κάθε κοινότητα υπάρχουν υποχρεώσεις και καθήκοντα που βοηθούν στην εύρυθμη λειτουργία της. Ο θεατής εδώ βλέπει καθημερινές δουλειές, όπως το σκούπισμα, το φούρνισμα, αποτυπωμένες από τον Valery Bliznyuk, αλλά και τεχνικές εργασίες από τον Zoran Purger. Η πολιτεία όμως δεν είναι κλειστή ούτε στους επισκέπτες της, ούτε και στις τεχνολογικές εξελίξεις. Η εικόνα του Ali Borovali να παρουσιάζει έναν μοναχό μπροστά από έναν υπολογιστή, είναι μία από αυτές που το πιστοποιεί. Και βέβαια δεν λείπουν εικόνες που δείχνουν την πνευματικότητα και εργασίες που συντηρούν την παράδοση, όπως αυτή της αγιογραφίας από τον Zbigniew Kosc. Μία σειρά εικόνων που παρουσιάζουν μία ζωή που τείνει προς την κατ'είκόνα του Θεού, χωρίς να παραλείπεται η διάσταση της καθημερινότητας.

Πρόσωπα

Τα πρόσωπα του Όρους παρουσιάζουν πάντοτε ενδιαφέρον, διότι μπορεί κανείς να τα αντιμετωπίσει ως ένα μωσαϊκό ενός ουσιαστικά προσώπου που έχει μία στόχευση, αυτή του μοναχού αλλά και το καθένα προσωπικά, ως κοσμική οντότητα πριν απεκδυθεί του ρόλου της. Εδώ οι φωτογραφικές εικόνες προσεγγίζουν και τις δύο πτυχές: και αυτή του προσώπου που προσπαθεί μέσα από τη μοναστική ζωή να αγγίζει τη θεία τελείωση, όπως συμβαίνει σε εικόνες του Zoran Purger, αλλά και την ανθρώπινη, του προσώπου που αλλάζει, που γερνάει, όπως αποτυπώνεται από τον Ali Borovali. Αυτά τα πρόσωπα είναι που διατηρούν το κειμήλιο του Όρους ζωντανό και δίνουν πνοή σε αυτές τις εικόνες, μέσα από την καθημερινότητά τους, και ακόμη περισσότερο μέσα από την αντίστιξη τους με τα εικονίσματα, όπως σημειώνεται κυριολεκτικά από τον Valery Bliznyuk αλλά και μεταφορικά στην εικόνα του Zbigniew Kosc, που φωτογραφίζει το Άγιο Μανδύλιο σαν να είναι